

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OSNOVNI SUD U GRADIŠCI
Broj: 72 0 K 118082 24 K
Gradiška, 18.07.2025. godine

U IME REPUBLIKE SRPSKE!

Osnovni sud u Gradišci, po sudiji Desanki Đukić uz sudjelovanje Emine Lović kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optužene V. V. kćeri J. iz D. broj ..., Gradiška, po optužnici Okružnog javnog tužilaštva Banjaluka T13 0 KT 0063854 23 od 26.09.2024. godine radi krivičnog djela Krađa energije iz člana 225. stav 1. Krivičnog zakonika Republike Srpske, nakon održanog glavnog pretresa dana 16.07.2025. godine u prisutnosti optužene V. V., branioca optužene advokata Selak Draginje iz Gradiške, predstavnika oštećene ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banja Luka „Terenska jedinica“ Gradiška – Nemanje Panić, i Okružnog javnog tužioca Nikoline Ševa, donio je i objavio dana 18.07.2025. godine sledeću,

PRESUDU

Optužena V. V., kći J. i majke A., rođene P., rođena godine u B. Gradišci, sa prebivalištem u mjestu D. broj Gradiška, po nacionalnosti Srpkinja, državljanin RS/BiH, JMB:, pismena, sa završenom srednjom školom, penzioner sa penzijom od 405,00 KM, udovica, srednjeg imovnog stanja, neosuđivana,

na osnovu člana 298. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

da je:

U vremenskom periodu od 27.10.2022. godine do 24.01.2023. godine u Gradišci, u N., u mjestu D., u porodičnoj kući u kojoj stanuje, neposredno pored ulaznih vrata, na električnom brojilu Iskra, tip T27C, broj 7002616, nakon što su joj ovlašćeni radnici ZP „Elektrokrajine“ a.d. Banja Luka, RJ „Elektro distribucija“ Gradiška obustavili isporuku električne energije dana 27.10.2022. godine, te postavili službeni plombu broj 699657, otkinula pero sa poklopca električnog brojila, te skinula poklopac i tri bakarne žice i neovlašteno se priključila na elektromrežu, a što su utvrdili ovlašćeni radnici ZP „Elektrokrajine“ a.d. Banja Luka, RJ „Elektro distribucija“ Gradiška prilikom kontrole na licu mjesta dana 24.01.2023. godine,

Dakle, oštetila plombu operatora distributivnog sistema,

Čime bi počinila krivično djelo Krađa energije iz člana 225. stav 1. Krivičnog Zakonika Republike Srpske.

Na osnovu člana 108. stav 4. ZKP-a RS oštećena ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banja Luka, RJ „Elektrodistribucija“ Gradiška se sa imovinsko pravnim zahtjevom upućuje na parnicu.

Na osnovu člana 100. stav 1. ZKP-a RS troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Obrazloženje

Kod ovog suda pod brojem gornjim podignuta je optužnica Okružnog javnog tužilaštva Banjaluka T13 0 KT 0063854 23 od 26.09.2024. godine protiv optužene V. V. zbog krivičnog djela Krađa energije iz člana 225. stav 1. Krivičnog zakonika Republike Srpske.

Optužnica je potvrđena od strane sudije za prethodno saslušanje ovog suda dana 19.10.2024. godine.

Kako se optuženi na ročištu za izjašnjenje o krivici izjasnio da nije kriv za krivično djelo koje mu se predmetnom optužnicom stavlja na teret, sud je u skladu sa čl. 244. stav 4. ZKP-a RS zakazao glavni pretres.

U toku glavnog pretresa Okružni javni tužilac je ostao kod podignute optužnice, te je u završnoj riječi tužiteljica navela da smatra da je provedenim dokazima u potpunosti dokazano da je optužena počinila krivično djelo koje joj se stavlja na teret. To proizlazi iz iskaza svjedoka Marijana Branislava koji je na glavnom pretresu pojasnio kako je brojilo priključeno na elektro mrežu te smatra da odbrana izvedenim dokazima nije dovela u pitanje dokaze odbrane. Tužiteljica predlaže da sud optuženu oglasi krivom i osudi po zakonu.

Punomoćnik oštećenih ZP „Elektrokrajine“ a.d. Banja Luka, RJ „Elektrodistribucija“ Gradiška izjasnio se da na ime imovinsko pravnog zahtjeva potražuje iznos od 3.231,75 KM a odluku o kažnjavanju je prepustio sudu.

Optužena je u toku cijelog postupka negirala krivicu za počinjeno krivično djelo a njen branilac je u završnoj riječi istakla da optužnica ne sadrži opis djela koje se optuženoj stavlja na teret, da u radnjama optužene ne postoji krivično djelo Krađa električne energije a što potvrđuje i presuda Vrhovnog suda RS broj 77 0 K 0108336 24 Kvlz od 22.01.2025. godine, te je predložila da sud optuženu oslobodi od krivične odgovornosti.

U dokaznom postupku provedeni su dokazi Okružnog javnog tužioca, saslušani su svjedoci Marijan Branislav i Vidović Miroslav, a nakon čega je tužilac proveo i materijalne dokaze i to: Službena zabilješka na okolnosti prijave Policijska stanica Nova Topola, broj: 20/01-3-98/23 od 24.01.2023. godine, Zapisnik o uviđaju Policijska uprava Gradiška, Odjeljenje kriminalističke policije, broj: 20-02-11/23 od 24.01.2023. godine, Fotodokumentacija Policijska uprava Gradiška broj: KU-13/23 od 18.04.2023. godine, Odštetni zahtjev ZP „ELEKTROKRAJINA“ a.d. Banjaluka broj 1439/23 od 16.02.2023. godine, Akt - dostava obračuna o neovlašteno preuzetoj električnoj energiji broj 1089/23 od 31.01.2023. godine, Detaljni podaci o zapisniku i obračunskim parametrima neovlaštene potrošnje broj zapisnika 001/07381 od 24.01.2023. godine,

Nalog za rad broj 6835939 kontrola mjernog mjesta-direktno mjerenje od 21.09.2023. godine, Zapisnik o utvrđivanju neovlaštene potrošnje električne energije broj 07381 od 24.01.2023. godine, Zapisnik o kontroli mjernog mjesta sa direktnim mjerenjem potrošnje broj 001/137747 od 24.01.2023. godine, Račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju broj NF-523586550-9719-15956 od 31.01.2023. godine, Kartica po datumu knjiženja-neovlaštena potrošnja, Energetska kartica –proširena, naplatni broj 523586550 od 15.02.2023. godine, Energetska kartica – proširena od 15.02.2023. godine, i Izvod iz kaznene evidencije za osumnjičenu V. V., Policijska Uprava Gradiška, Odjeljenje kriminalističke policije broj: 20-02-sl/23 od 31.0.2023. godine.

Odbrana optužene provela je materijalne dokaze: Službena zabilješka na okolnosti prijave Policijska stanica Nova Topola, broj: 20/01-3-98/23 od 24.01.2023. godine, Zapisnik o uviđaju Policijska uprava Gradiška, Odjeljenje kriminalističke policije, broj: 20-02-11/23 od 24.01.2023. godine, Odštetni zahtjev ZP „ELEKTROKRAJINA“ a.d. Banjaluka broj 1439/23 od 16.02.2023. godine, Detaljni podaci o zapisniku i obračunskim parametrima neovlaštene potrošnje broj zapisnika 001/07381 od 24.01.2023. godine, Nalog za rad broj 6835939 kontrola mjernog mjesta-direktno mjerenje od 21.09.2023. godine, Zapisnik o kontroli mjernog mjesta sa direktnim mjerenjem potrošnje broj 001/137747 od 24.01.2023. godine, koji dokazi su već prethodno izvedeni od strane Okružnog javnog tužioca pa ih sud nije ponovno ulagao u sudski spis.

Sve provedene dokaze, kako tužilaštva tako i odbrane, sud je cijenio u skladu sa članom 295. stav 2. ZKP-a RS i nakon takve ocjene dokaza utvrdio da se u radnjama optužene ne stiču obilježja krivičnog djela koje se optuženoj stavlja na teret.

Ovakav zaključak suda proizlazi iz dokaza provedenih na glavnom pretresu, a posebno iskaza svjedoka tužilaštva Marijan Branislava.

Svjedok, V. M., kome je optužena majka nakon što je upozoren na mogućnost da odbije svjedočenje u skladu sa članom 148. ZKP-a RS, izjasnio se da želi svjedočiti te je naveo da u predmetnoj kući u mjestu D. žive on i majka. Kaže da je u periodu 2022/2023 godine živjela majka u toj kući jer je on u jednom periodu živio u Banja Luci pa se nakon toga ponovno vratio u Novu Topolu. Brojilo se nalazi na samom ulazu pored vanjskih vrata ispred kuće. Kaže da je bio u Banja Luci i da nije često dolazio a par puta kada je došao bila je isključena struja. Majka mu je rekla da je pokušavala spojiti žice ali da nije uspjela. Kaže da predmetno brojilo nije ni valjalo, da im je dolazio veliki račun za struju, misli da je u tom periodu struja bila na majci a sada se vodi na njemu. Na dodatne upite je pojasnio da je sa 17 godina otišao od kuće, da su tu živjeli majka i brat a poslije je otišao i brat. Kaže da je taj dug koji je bio platio i da je struja bila ponovno priključena. U tom periodu kada je bila isključena struja u kući je živjela samo majka.

Svjedok Marijan Branislav na glavnom pretresu kaže da je zaposlen u Elektro distribuciji Gradiška kao elektromonter, a od oktobra 2022. do januara 2023. godine radio je kao kontrolor ostale potrošnje i domaćinstava. Kod optužene nije postupao po nalogu za isključenje nego je bila kontrola po prijavi popisivača da je brojilo isključeno a da isto registruje potrošnju. Po nalogu za kontrolu sa kolegom je došao na lice mjesta i utvrdili su da nije pokidana plomba nego je izvučeno pero i izvađene odlazne žice sa plombiranog brojila i na taj način je izvršeno ponovno uključanje. Kaže da su napravili

zapisnik o utvrđenom stanju ali ne zna da li su oni obavijestili policiju. Pojasnio je da kada se potrošač isključi plombira se sat a pero služi da se ne može skinuti poklopac i to pero je bilo skinuto tako da se odvrne vijak i izvrši se uključenje. Na prvi pogled djeluje kao da je brojilo ostalo plombirano a ustvari je izvršeno uključenje i domaćinstvo je bilo uključeno na električnu mrežu. Na dodatne upite branioca potvrdio je da kada su došli brojilo je registrovalo potrošnju, bilo je struje u kući i struja je išla i očitavana je preko sata.

Nakon saslušanja svjedoka tužilac je proveo materijalne dokaze i to službenu zabilješku PS Nova Topola od 24.01.2023. godine iz koje proizlazi da je putem telefona Branislav Marijan prijavio da je prilikom kontrole mjernog mjesta potrošača V. V. uočio da se ista neovlašteno priključila na niskonaponsku mrežu.

Kao dokaz pročitano je i zapisnik o uviđaju PU OKP Gradiška iz kojeg proizlazi da su nakon zaprimljene prijave i obavještavanja dežurnog javnog tužioca izvršili uviđaj na licu mjesta. U zapisniku o uviđaju opisano je da se lice mjesta nalazi u mjestu D., kada se izvrši skretanje prema mjestu Mašići i nakon 2 km u blizini benzijske pumpe se skrene desno i dolazi do kuće V. V. broj Kontatovano je da se na kući nalazi električno brojilo broj EKBL 440201 te da je sa električnog brojila otkinuto pero kroz koje je prethodno od strane radnika ZP Elektrokrajina Banja Luka TJ Gradiška bila provučena žica od plombe a koja je postavljena nakon obustave isporuke električne energije. Kontatovano je da su vraćene 3 žice na sistem elektromreže i da je izvršeno neovlašteno priključenje. Pronađeni tragovi su označeni brojem 1 i 2 i fotografisani.

Tužilac je kao dokaz proveo i fotodokumentaciju koja je sačinjena na licu mjesta pa je na fotografijama broj 1 i 2 uslikano predmetno brojilo, koje je označeno kao trag broj 1. Na fotografijama 3, 4 i 5 uslikan je poklopac na električnom brojilu gdje je otkinuto tzv. pero, što je označeno kao trag broj 2. Na fotografiji broj 6 vidljivo je da su sve žice priključene na elektromrežu.

Tužilac je kao dokaz proveo i obračun o neovlašteno preuzetoj električnoj energiji ZP Elektrokrajina a.d. Banja Luka gdje oni od strane potrošača V. M. potražuju iznos od 3.231,75 KM na ime neovlaštene potrošnje električne energije.

Tužilac je kao dokaz dostavio i energentske kartice i račun za neovlašteno utrošenu električnu energiju ZP Elektrokrajina a.d. Banja Luka sa datumom knjiženja 31.01.2023. godine za potrošača V. M. u iznosu od 3.231,75 KM.

Kao dokaz proveli su i nalog ZP Elektrokrajina a.d. Banja Luka broj 6835939 za kontrolu mjernog mjesta kupca V.M. od 24.01.2023. godine gdje je konstatovano da je prilikom kontrole utvrđeno da je potrošač pokidao "pero" na poklopcu brojila kroz koje je provučena sajla plombe kojom je potrošač plombiran nakon isključenja zbog duga 27.10.2022. godine i na taj način se samovlasno uključio i tako neovlašteno troši električnu energiju. Konstatovano je da je potrošač ponovno isključen na brojilu.

To je ponovno konstatovano i na zapisniku ZP Elektrokrajina a.d. Banja Luka TJ Gradiška o neovlaštenoj potrošnji električne energije kod krajnjeg kupca V. M. prilikom kontrole 24.01.2023. godine kao i zapisniku o kontroli mjernog mjesta od 24.01.2023. godine.

Optužena je u toku cijelog postupka negirala izvršenje predmetnog krivičnog djela a radi potvrđivanja navoda odbrane proveli su kao dokaz Službenu zabilješku na okolnosti prijave PS Nova Topola, zapisnik o uviđaju PS Gradiška od 24.01.2023. godine, odštetni zahtjev ZP Elektrokrajina a.d. Banja Luka, nalog za rad, zapisnik o kontroli mjetnog mjesta i zapisnik i obračunske parametre neovlaštene potrošnje ZP Elektrokrajina a.d. Banja Luka od 24.01.2023. godine a koji su već prethodno i od strane tužilaštva izvedeni kao dokaz, i koje je sud već prethodno analizirao.

Kada sve provedene dokaze kako tužilaštva tako i odbrane dovedemo u međusobnu vezu i analiziramo u smislu člana 295. stav 2. ZKP-a RS kako svaki dokaz pojedinačno tako i u njihovoj međusobnoj vezi pa je nakon takve ocjene dokaza utvrdio da se u radnjama optužene koje su navedene u činjeničnim navodima optužnice ne stiču obilježja krivičnog djela Krađa energije iz člana 225. stav 1. Krivičnog zakonika RS.

Naime, optuženoj se stavlja na teret da je u vremenskom periodu od 27.10.2022. do 24.01.2023. godine u porodičnoj kući u Novoj Topoli, nakon što joj je od strane radnika ZP Elektrokrajina a.d. Banja Luka RJ Elektrodistribucija Gradiška obustavljena isporuka električne energije 27.10.2022. godine te plomibrano brojilo, otkinula pero sa poklopca, skinula poklopac, i neovlašteno se priključila na električnu mrežu a što je utvrđeno prilikom kontrole od ovlaštenih radnika dana 24.01.2023. godine.

Na osnovu provedenih dokaza sud je nesporno utvrdio da je u navedenom periodu optužena V.V. živjela u predmetnoj kući sama, a što proizlazi iz iskaza njegovog sina V. M., datog na glavnom pretresu jer je isti naveo da je u tom periodu živio u Banja Luci i da je samo povremeno dolazio kući. Ovaj svjedok je potvrdio i da je u jednom periodu bila isključena struja te da je pitao majku o čemu se radi a ona mu je rekla da je struja isključena, da je pokidala plombu i pokušavala prikopčati struju ali da nije uspjela.

Iz iskaza svjedoka Marijan Branislava koji je kao radnik ZP Elektrokrajina a.d. Banja Luka TJ Elektrodistribucija Gradiška, potvrdio da je vršio kontrolu po prijavi popisivača, da je kod kuće u kojoj živi optužena očitana potrošnja električne energije iako je ista isključena, utvrdio da je ista pokidala pero kojim je bila pričvršćena plomba na električnom brojilu. Ovaj svjedok je potvrdio da je u domaćinstvu bilo struje i da je ista očitavana na brojilu odnosno da je struja prilazila kroz brojilo.

U ovom dijelu iskaz svjedoka je potvrđen i materijalnim dokazima odnosno nalogom za rad odnosno kontrolu mjernog mjesta ZP Elektrokrajina a.d. Banja Luka od 24.01.2023. godine iz kojeg je vidljivo da je staro stanje brojila na dan 31.12.2022. godine bilo 16905, dok je novo stanje brojila 24.01.2023. godine 16937, iz čega jasno proizlazi da je struja trošena u domaćinstvu i da je ta potrošnja očitana na brojilu iako je potrošač 27.10.2022. godine isključen zbog duga.

Ove činjenice je sud na osnovu iskaza svjedoka i materijalnih dokaza nedvosmisleno utvrdio.

U vrijeme izvršenja krivičnog djela, 27.10.2022. do 24.01.2023. godine, na snazi je bio Krivični Zakonik RS odnosno Zakon o izmjenama i dopunama KZ RS (Službeni Glasnik RS broj 15/21) koji je stupio na snagu 03.03.2021. godine i kojim je mijenjan član 225. stav 1. na način da krivično djelo čini onaj "Ko suprotno važećim propisima priključi elektroenergetske objekte, uređaje ili instalacije na energetska mrežu, bez

izdate saglasnosti i zaključenog ugovora o priključenju, ili ko izvrši neovlašćeno priključenje na mrežu nakon izvršene obustave isporuke električne ili toplotne energije ili prirodnog gasa, kada tehničko izvedeno stanje omogućava korišćenje električne ili toplotne energije ili prirodnog gasa bez mjernog uređaja, mimo mjernog uređaja ili preko mjernog uređaja na kojem je onemogućeno pravilno mjerenje, ko izvrši skidanje ili oštećenje plombe operatora distributivnog sistema sa mjernog uređaja ili ko koristi električnu ili toplotnu energiju ili prirodni gas preko neovlašćeno zamijenjenog mjernog uređaja ili ko drugima omogući priključenje objekata, uređaja i instalacija preko svojih objekata, uređaja i instalacija ili onemogući ovlašćenim licima operatora prenosnog, odnosno distributivnog sistema bezbjedan, potpun i neometan pristup mjernim uređajima i instalacijama, kao i mjestu priključka i mjerenja radi očitavanja, provjere ispravnosti, otklanjanja kvarova, zamjene, održavanja i kontrole ispravnosti mjernih i drugih uređaja sa mjernim ormanima, uređaja mjernog mjesta i obustave isporuke električne energije, kazniće se kaznom zatvora od šest mjeseci do tri godine i novčanom kaznom."

Iz citirane zakonske odredbe proizlazi da se opis predmetnog krivičnog djela sastoji od 6 alternativno oostavljenih radnji izvršenja.

Jezičkim tumačenjem zakonske odredbe može se zaključiti da su prva dva alternativno određena oblika radnje izvršenja (priključenje elektroenergetskih objekata, uređaja ili instalacija bez izdate saglasnosti i zaključenog ugovora o priključenju te neovlašćeno priključenje na mrežu nakon izvršene obustave električne energije, dodatno precizirani ili bolje rečeno uslovljeni zakonskom formulacijom koja glasi „kada tehničko izvedeno stanje omogućava korištenje električne ili toplotne energije ili prirodnog gasa bez mjernog uređaja, mimo mjernog uređaja ili preko mjernog uređaja na kojem je onemogućeno pravilno mjerenje“.

Dakle, predmetno krivično djelo može biti izvršeno (između ostalog) na jedan od prva dva alternativno određena načina ali samo ukoliko su ispunjeni uslovi opisani u produžetku citirane odredbe odnosno kada tehničko izvedeno stanje omogućava korištenje električne ili toplotne energije ili prirodnog gasa bez mjernog uređaja, mimo mjernog uređaja ili preko mjernog uređaja na kojem je onemogućeno pravilno mjerenje.

Dakle, za postojanje predmetnog krivičnog djela potrebno je da budu kumulativno ispunjena oba uslova. U konkretnom slučaju to znači da se nakon što je joj je struja isključena zbog duga, optužena neovlašćeno priključila na električnu mrežu (ovaj uslov je ispunjen) i da struja koju je trošila je išla mimo mjernog uređaja odnosno preko mjernog uređaja na kojem je onemogućeno pravilno mjerenje, ovaj uslov nije ispunjen jer je utvrđeno da je struja koja je trošena očitavana na brojilu.

Dakle, navedenom odredbom je inkrimisano trošenje električne energije mimo mjernog uređaja ili preko mjernog uređaja na kojem je onemogućeno pravilno mjerenje u situaciji kada je tome prethodila obustava isporuke električne energije.

U konkretnom slučaju nesporno je da je u porodičnoj kući u kojoj živi optužena izvršena obustava isporuke električne energije zbog duga međutim nakon što se optužena samovlasno priključila na električnu mrežu njena potrošnja je evidentirana na brojilu što je i potvrdio svjedok Marijan Branislav prilikom saslušanja na glavnom pretresu, kao ovlašćeni radnik oštećene. Da je potrošnja evidentirana na brojilu utvrđeno je i na

osnovu naloga za rad kontrole mjernog mjesta kod porodične kuće optužene gdje je prilikom očitavanja utvrđena razlika u stanju brojila na dan 31.12.2022. godine kao starog stanja i stanja brojila na dan kontrole 24.01.2023. godine kao novog stanja. Ova razlika upravo pokazuje da je u domaćinstvu i nakon obustave trošena električna energija i da je utrošena energija očitana na brojilu.

Tužilaštvo nije provleo ni jedan dokaz kojim bi dokazalo da brojilo optužene nije omogućavalo pravilno mjerenje odnosno da utrošena struja nije očitavana na brojilu a što čini bitno obilježje krivičnog djela koje se optuženoj predmetnom optužnicom stavlja na teret. (Ovakav stav zauzeo i je i Vrhovni sud RS u presudi broj 77 0 K 108336 24 KvLz od 22.01.2025. godine u pogledu radnje izvršenja predmetnog krivičnog djela).

Sud je na optuženu V. V. primjenio zakon koji je bio na snazi u vrijeme izvršenog krivičnog djela prema članu 43. Zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika RS (Službenik Glasnik RS 15/21) a shodno odredbi člana 9. Krivičnog zakonika RS jer je taj zakon i najpovoljniji za učinioca.

Shodno navedenom sud je utvrdio da se u radnjama optužene ne stiču sva obilježja krivičnog djela Krađa energije iz člana 225. stav 1. KZ RS pa ju je stoga primjenom odredbe člana 298. tačka a) ZKP-a RS oslobodio od odgovornosti.

Na osnovu člana 108. stav 4. ZKP-a RS oštećena ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banja Luka, RJ „Elektrodistribucija“ Gradiška se sa imovinsko pravnim zahtjevom upućuje na parnicu.

Na osnovu člana 100. stav 1. ZKP-a RS troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava suda.

Zapisničar,
Emina Lović

S u d i j a,
Đukić Desanka

POUKA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ove presude dozvoljena je žalba Okružnom sudu u Banja Luci, u roku od 15 dana od dana prijema istem, žalba se podnosi pismeno putem ovog suda u dovoljnom broju primjeraka za stanke i sud.